

Výročná správa
Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí
Slovenskej republiky
ku Konsolidovanej účtovnej závierke
k 31. 12. 2020

Bratislava, 30. 6. 2021

Ivan Korčok
*minister zahraničných vecí a európskych
záležitostí Slovenskej republiky*

Obsah

Obsah.....	3
Úvodné slovo štatutára	4
Profil spoločnosti	6
Predmet činnosti MZVEZ SR.....	8
Informácie o fungovaní MZVEZ SR	11
Konsolidovaná účtovná závierka MZVEZ SR k 31. 12. 2020 a správa audítora	14

Úvodné slovo štatutára

Rok 2020 si svet zapamätá ako rok pandémie covidu-19. Zasiahla v podstate do všetkých oblastí života – od zdravotníctva cez školstvo i ekonomiku až po šport a umenie. Zmeny v zahraničnopolitickej a bezpečnostnej oblasti sa budú prejavovať možno postupnejšie a v celom rozsahu si ich uvedomíme až po odznení pandemickej krízy. Už dnes sú efekty zrejmé – dochádza k oslabeniu multilateralizmu. Pandémia odhalila zraniteľnosť medzinárodného poriadku, ako sme ho poznali doteraz. Prirodzeným reflexom štátov je väčší dôraz na ochranárske, nezriedka jednostranné opatrenia, posilňovanie vlastnej odolnosti a sebestačnosti.

Pandémia prekreslí aj ekonomické vzťahy. Už dlhšie sme si uvedomovali, že Čína sa skôr či neskôr stane najväčšou svetovou ekonomikou. Dnes vieme, že v dôsledku pandémie to bude ešte o čosi skôr, než sme predpokladali.

V neposlednom rade pandémie vyzdvihne význam digitálnej sféry – nielen z hľadiska jej technologickej vyspelosti, bezpečnosti hardvéru a softvéru, ale aj z hľadiska obsahu. Ak budeme jedného dňa charakterizovať sociálne dôsledky pandémie, v zozname hlavných prívlastkov by mala figurovať infodémia.

Situácia nebola v roku 2020 jednoduchá ani v našej domácej kuchyni. Politický Západ čelí zložitému obdobiu. Spojené kráľovstvo opustilo EÚ, na východnom krídle Aliancie sme boli svedkami pnutí a na západnom krídle turbulentného odovzdávania prezidentského úradu. EÚ aj NATO si uvedomujú potrebu reagovať na toto dianie. NATO realizovalo tzv. reflexný proces a zvažuje revíziu strategickej koncepcie, Európska únia pripravuje svoj strategický kompas. Treba uviesť, že napriek turbulenciám tak Únia, ako aj Aliancia svoje hlavné úlohy plnia naďalej veľmi dobre. Je však dôležité, aby aj tieto koncepčné procesy uspeli a priniesli to, čo euroatlantický priestor potrebuje najviac – strategickú jednotu, a to v rámci EÚ i naprieč Atlantikom.

Vyvodzovať ponaučenia z pandemickej krízy je v čase, keď sme uprostred jej druhej vlny, predčasné, ale prinajmenšom v dvoch smeroch dokážeme formulovať dôležité závery.

Po prvé, pandémia zdôraznila hodnotu dobrého susedstva. Nie že by sme si ju neuvedomovali predtým, no počas pandemickej krízy sme mohli v plnej miere vidieť svoju vzájomnú previazanosť. Nielen v regionálnych či globálnych otázkach, ale v každodennej realite cezhraničnej mobility a predovšetkým ľudských osudov, ktoré sú na otvorenosť hraníc v podmienkach jednotnej Európy naviazané. Aj táto skúsenosť ma utvrdila v presvedčení, že zahraničná politika sa začína v susedstve a východiskovou úlohou každej diplomacie je pestovať dobré a intenzívne susedské vzťahy.

Po druhé, uvedomili sme si, čo všetko vďaka európskej integrácii máme a ako ľahko o to môžeme prísť. Krehkosť Únie a jej štyroch základných slobôd sme zažili v počiatočnej fáze krízy, keď sa hranice zo dňa na deň zavreli. To dôležitejšie – obrovskú silu Únie – sme potom mohli vidieť, keď sa koordinačné súkolie EÚ naplno rozbehlo, a predovšetkým keď sme sa dokázali dohodnúť na pláne obnovy. Európa sa tak stala jediným regiónom na svete, kde postpandemická obnova nadobudla doslova kontinentálny rozmer. Som rád, že Slovensko je súčasťou celku, v ktorom nie je odkázané v čase krízy samo na seba, ale môže sa podieľať na pláne spolu s ďalšími 26 členskými štátmi. Nikde inde na svete vlády takúto externú pomoc nemajú. Rovnako dôležité však je, že okrem finančného vankúša má EÚ aj víziu, ako ho použiť na modernizáciu Európy. Táto vízia spočíva v zelenej a digitálnej transformácii, a ak ju správne uchopíme, existuje šanca, že EÚ sa po dekáde kríz, ktorá sa začala ešte kedysi po páde Lehman Brothers, môže z tohto bludného kruhu konečne vymaniť.

Tak ako pre ostatné diplomacie, aj pre slovenskú bol rok 2020 bezprecedentný. Prešli sme si testom schopnosti poskytnúť občanom adekvátne služby v kritickom momente a doslova v globálnom rozsahu. Proces repatriácií bol najväčšou operáciou krízového manažmentu od vzniku Slovenskej republiky. Rovnakou výzvou bolo riešenie zložitej otázky medzinárodnej mobility a dynamiky meniacich sa cezhraničných režimov.

Pre slovenskú diplomáciu bol rok 2020 špecifický o to viac, že bol prvým rokom novej vlády, ktorá do našej zahraničnej politiky priniesla nové akcenty. Usilovali sme sa o jasné hodnotové vymedzenie na medzinárodnej scéne, keď sme do jadra nášho zahraničnopolitického pôsobenia presadili rešpektovanie ľudských práv, medzinárodného práva a princípov právneho štátu a robili sme tak konzistentne v bilaterálnych, regionálnych aj multilaterálnych vzťahoch od Venezuely cez Bielorusko až po Čínu. Do centra nášho pôsobenia sme dostali slovenský a európsky záujem a rovnako dôsledne sme ich presadzovali aj v otázkach, akými sú vyšehradská spolupráca či rozširovanie EÚ, pre slovenskú zahraničnú politiku takých dôležitých, no zároveň citlivých.

Toto videnie sveta sa odrazilo aj v novej bezpečnostnej stratégii, ktorá definuje naše vnímanie bezpečnostného prostredia, pomenúva naše životné záujmy, identifikuje našich partnerov a spojencov, s ktorými toto videnie sveta chceme presadzovať, a uvádza, ako chceme dosiahnuť bezpečnosť našich občanov v dynamicky a dramaticky sa meniacom prostredí.

Koncepcne sme pracovali aj na ďalších nástrojoch našej zahraničnej politiky. Potešil ma zdar našich inovátorov z Chirany a MultiplexuDX, rovnako ako schopnosť našej ekonomickej diplomacie a rozvojovej pomoci takéto úspechy znásobiť.

Na nárast dezinformácií sme reagovali nielen interným posilnením úsekov v oblasti strategickej komunikácie či boja proti hybridným hrozbám, ale aj novými projektmi, akým je napr. HlbokáOnline. Za rovnako dôležitú súčasť šírenia pozitívnych naratívov považujem kultúrnu diplomáciu, ktorej potenciál plánujeme výrazne rozvinúť v roku 2021, keď nám ústup pandémie, verme, umožní kultúru vrátiť opäť z virtuálneho do reálneho sveta.

V turbulentných časoch význam stabilnej zahraničnej politiky rastie. Základom takejto zahraničnej politiky je jasné smerovanie a ja ho vidím v desiatich bodoch, ktoré som ako svoje zahraničnopolitické desatoro predstavil na jeseň 2020 v Národnej rade Slovenskej republiky: 1. geopoliticky jasne ukotvené Slovensko, 2. dobré susedské vzťahy, 3. silná a relevantná Európa, v jadre s jednotnou Európskou úniou a Severoatlantickou alianciou, 4. podpora efektívneho multilateralizmu a rešpektovanie medzinárodného práva, 5. pevné partnerstvá, 6. účinná konzulárna asistancia a krízový manažment, 7. efektívna strategická komunikácia, 8. úspešná ekonomickej diplomacia, 9. moderná rozvojová spolupráca a humanitárna pomoc, 10. silná kultúrna diplomacia.

Rok 2020 bol rokom pandémie, ale bolo by chybou vnímať ho len ako rok krízy. Pandémia otestovala našu odolnosť, odhalila zraniteľnosti a nedostatky, zároveň však vytvorila príležitosť na kvalitatívnu obnovu. V tom vidím kľúčový moment roka 2020. Schopnosť pochopiť potenciál krízy ako príležitosť na štrukturálne zmeny a chopenie sa tejto príležitosti rozhodne o tom, či z krízy vyjdeme oslabení, alebo posilnení.

Profil spoločnosti

Základné identifikačné údaje

Správca rozpočtovej kapitoly	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZVEZ SR)
Sídlo správcu rozpočtovej kapitoly	Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava 37
Dátum založenia/zriadenia	1. 1. 1993
Spôsob založenia/zriadenia/vzniku	MZVEZ SR pôsobí na základe zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
IČO	00699021
DIČ	2020879344
Zriaďovateľ	Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava IČO: 00151742

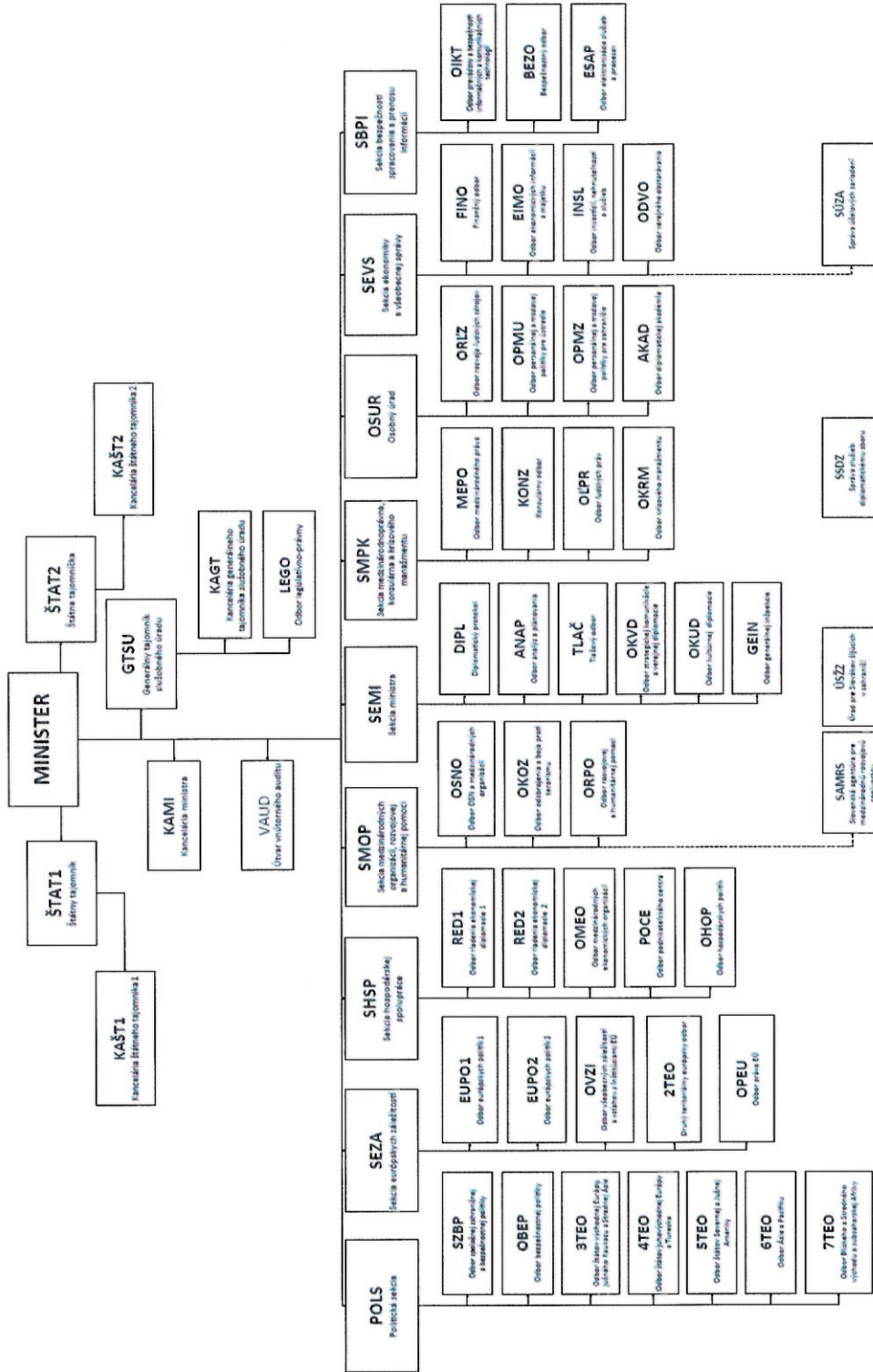
Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov k 31. 12. 2020

MZVEZ SR riadi a za jeho činnosť zodpovedá minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Ivan Korčok.

MZVEZ SR sa organizačne člení na jednotlivé útvary v ústredí (sekcie, odbory a oddelenia) a osobitné organizačné útvary, ktoré vykonávajú diplomatické alebo konzulárne funkcie v zahraničí. V zriaďovateľskej pôsobnosti MZVEZ sú štyri právnické osoby:

- Správa účelových zariadení (SÚZA),
- Správa služieb diplomatickému zboru (SSDZ),
- Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS),
- Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ).

Organizačnú štruktúru platnú v roku 2020 (k 31. 12. 2020) zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Základná charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Na rozpočet kapitoly MZVEZ SR sú okrem konsolidujúcej účtovnej jednotky napojené celkovo 3 typy účtovných jednotiek, a to rozpočtové organizácie, príspevková organizácia a akciová spoločnosť.

1.) rozpočtové organizácie

Obchodné meno	Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)
Sídlo	Pražská 7, Bratislava
Druh vplyvu	Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MZVEZ SR – dcérska spoločnosť
IČO	31819559

Základná charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Na rozpočet kapitoly MZVEZ SR sú okrem konsolidujúcej účtovnej jednotky napojené celkovo 3 typy účtovných jednotiek, a to rozpočtové organizácie, príspevková organizácia a akciová spoločnosť.

1.) rozpočtové organizácie

Obchodné meno	Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)
Sídlo	Pražská 7, Bratislava
Druh vplyvu	Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MZVEZ SR – dcérska spoločnosť
IČO	31819559

Obchodné meno	Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ)
Sídlo	Palisády 29/A, Bratislava
Druh vplyvu	Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MZVEZ SR – dcérska spoločnosť
IČO	30798868

2.) príspevková organizácia

Obchodné meno	Správa účelových zariadení (SÚZA)
---------------	--

Sídlo	Pražská 7, Bratislava
Druh vplyvu	Príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MZVEZ SR – dcérska spoločnosť
IČO	30806101

3.) akciová spoločnosť

Obchodné meno	Správa služieb diplomatickému zboru (SSDZ)
Sídlo	Palisády 31, Bratislava
Druh vplyvu	Akciová spoločnosť v zakladateľskej pôsobnosti MZVEZ SR – 100% majetková účasť
IČO	35822163

Predmet činnosti MZVEZ SR

Na základe osobitného zákona ministerstvo zabezpečuje najmä:

- a) ochranu práv a záujmov Slovenskej republiky a jej občanov v zahraničí,
- b) riadenie zastupiteľských úradov Slovenskej republiky,
- c) styky s orgánmi a predstaviteľmi cudzích štátov v Slovenskej republike a v zahraničí,
- d) hospodárenie a nakladanie s majetkom Slovenskej republiky v zahraničí, ktorý má vo svojej správe,
- e) koordináciu prípravy a vnútroštátneho prerokovania, uzatvárania, vyhlasovania, vykonávania a vypovedávania medzinárodných zmlúv,
- f) rozvojovú spoluprácu,
- g) koordináciu realizácie politík Európskej únie,
- h) výkon štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí,
- i) koordináciu presadzovania obchodno-ekonomických záujmov Slovenskej republiky v zahraničí a jednotnú prezentáciu Slovenskej republiky v zahraničí.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR sa podieľa na tvorbe jednotnej štátnej zahraničnej politiky, uskutočňuje túto politiku, vykonáva v rozsahu svojej pôsobnosti štátnu správu a plní ďalšie úlohy ustanovené v ústavných zákonoch, zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Činnosť ministerstva, ako aj organizácií konsolidovaného celku, je riadená komplexom viacerých zákonov a iných právnych predpisov, z ktorých pre príklad možno uviesť zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník

práce v znení neskorších predpisov, zákon č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva v znení neskorších predpisov, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, zákon č. 345/2018 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov a i..

Informácie o fungovaní MZVEZ SR

Plnenie funkcií štátu

Správca rozpočtovej kapitoly MZVEZ SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť zahraničnej politiky a vzťahy Slovenskej republiky k ostatným štátom, medzinárodným organizáciám a zoskupeniam a európskym inštitúciám.

MZVEZ SR plní funkcie štátu v súlade so zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Jeho činnosť prostredníctvom ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí riadi, koordinuje a kontroluje vláda.

Pri plnení svojich úloh sa riadi Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, uzneseniami vlády Slovenskej republiky, štatútom a organizačným poriadkom ministerstva, zameraním zahraničnej politiky, ktoré nadväzuje na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky a Plánom práce vlády Slovenskej republiky na príslušný rok.

Ako právnická osoba vystupuje vo svojom mene alebo v mene štátu a svojimi príjmami a výdavkami je ako rozpočtová organizácia napojená na štátny rozpočet v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

MZVEZ SR je služobným úradom v zmysle zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe, zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákona č. 151/2010 Z. z. o zahraničnej službe v znení neskorších predpisov.

Informácie o stave konsolidovaného celku

Konsolidovaný celok kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR tvoril v roku 2020 celkovo päť organizácií:

- 1 materská spoločnosť – rozpočtová organizácia MZVEZ SR,
- 2 dcérske rozpočtové organizácie (SAMRS a ÚSŽZ),
- 1 príspevková dcérska organizácia (SÚZA),
- 1 akciová spoločnosť v zakladateľskej pôsobnosti MZVEZ SR (SSDZ).

Účtovný pohľad na stav konsolidovaného celku poskytuje Konsolidovaná účtovná závierka za rok 2020, ktorú tvorí konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát a konsolidované poznámky.

Rozpočtový pohľad na čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v štruktúre záväzných ukazovateľov z pohľadu ekonomickej, funkčnej a programovej štruktúry poskytuje Štátny záverečný účet za rok 2020.

Limit príjmov kapitoly MZVEZ SR vo výške 1 800 000 EUR bol v roku 2020 splnený. Celkové plnenie bolo v objeme 3 071 169,89 EUR, čo predstavuje 170,62 % k rozpočtu.

Výdavky kapitoly MZVEZ SR boli skutočne čerpané v objeme 152 259 385,38 EUR, t. j. na 99,86 % k upravenému rozpočtu. Bežné výdavky boli čerpané vo výške 149 239 945,13 EUR (99,86 % k upravenému rozpočtu) a kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 3 019 440,25 EUR (99,99 % k upravenému rozpočtu).

Z porovnania prehľadu celkových výsledkov hospodárenia so schváleným a upraveným rozpočtom vyplýva, že kapitola MZVEZ SR dodržala záväzne stanovený ukazovateľ príjmov a stanovené limity výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2020, ako aj záväzný limit počtu zamestnancov.

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2020 dosiahol 1 175,20 osôb, z toho v ústredí 497,10 osôb a v zahraničí stav 678,10 osôb.

Vývoj konsolidovaného celku je po vecnej stránke určovaný hlavnými úlohami MZVEZ SR, ktoré zabezpečuje tvorbu, realizáciu a smerovanie zahraničnej a bezpečnostnej politiky SR, primárne v rámci členstva SR v Európskej únii, Organizácii Severoatlantickej zmluvy, Organizácii Spojených národov ako aj prostredníctvom vzťahov SR s ostatnými štátmi, medzinárodnými, medzivládnymi a mimovládnymi organizáciami. Vývoj konsolidovaného celku určuje takisto plnenie úloh vyplývajúcich z bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce SR s krajinami EU, tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami.

Činnosť konsolidovaného celku nemá vplyv na životné prostredie a zamestnanosť.

Po 31. decembri 2020 nenastali žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2020 alebo vo výročnej správe.

Konsolidovaná účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého trvania všetkých účtovných jednotiek konsolidovaného celku.

Konsolidovanému celku nevznikli v roku 2020 náklady spojené s oblasťou výskumu a vývoja. Výdavky v rámci funkčnej klasifikácie 0150 – výskum a vývoj v oblasti všeobecných verejných služieb boli čerpané prostredníctvom poskytnutých dotácií v súlade so zákonom

č. 545/2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MZVEZ SR a „Výnosom MZVEZ SR č. 66/2011 z 8. marca 2011 o zložení komisie, rozhodovaní komisie, organizácii práce, postupe komisie pri vyhodnocovaní žiadostí a o kritériách na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácií“ formou bežných transferov (kategória 640) vo výške 118 820 EUR.

V roku 2020 nedošlo k nadobúdaníu vlastných akcií. Návrh na rozdelenie zisku z roku 2019 sa vzťahoval iba na Správu služieb diplomatickému zboru, a. s., ktorý z výsledku hospodárenia za rok 2019 vo výške 1 447 729,23 EUR odviedol v roku 2020 materskej účtovnej jednotke dividendy vo výške 697 903 EUR.

Účtovná jednotka nemá organizačnú zložku v zahraničí.

**Konsolidovaná účtovná závierka MZVEZ SR k 31. 12. 2020
a správa audítora**